

DECIZIE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
JudecătoriSvetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Primarul mun. Bălți,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Hîrbu Anna și
Hîrbu Svetlana în interesele sale și ale fiului Hîrbu Maxim către Consiliul mun.
Bălți și Primarul mun. Bălți, privind contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017, prin care a fost
respinsă cererea depusă de Primăria mun. Bălți cu privire la explicarea deciziei
Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012,

c o n s t a t ă :

La 09 noiembrie 2012, Hîrbu Anna și Hîrbu Svetlana în interesele sale și ale
fiului Hîrbu Maxim, au depus cerere de chemare în judecată către Primarul mun.
Bălți și Consiliul municipal Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012, acțiunea a fost
admisă cu anularea refuzului comisiei funciare a Primăriei mun. Bălți, privind
vânzarea Svetlanei Hîrbu a 3/4 cotă-parte, Annei Hîrbu 1/8 cotă-parte și lui Maxim
Hîrbu 1/8 cotă-parte din terenul cu suprafața totală de 174 m², ocupat de
construcția proprietate privată pe cote-părți, amplasată în mun. Bălți, str. Ștefan cel
Mare, 57 (în vecinătatea Oficiului Stării Civile Bălți) și a refuzului din 18
octombrie 2012. S-a obligat Consiliul municipal Bălți să vândă terenul cu suprafața
totală de 174 m² ocupat de construcție proprietate privată pe cote-părți amplasată
în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 57, după cum urmează: Svetlanei Hîrbu - 3/4
cotă-parte, Annei Hîrbu - 1/8 cotă-parte și lui Maxim Hîrbu - 1/8 cotă- parte, iar
Primarul municipiului Bălți să încheie contracte de vânzare-cumpărare a terenului
cu reclamanții.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2013, a fost respins
recursul declarat de către Consiliul municipal Bălți și menținută hotărârea Curții de
Apel Bălți din 11 decembrie 2012.

La 06 iunie 2017, Primăria mun. Bălți a depus cerere privind explicarea
deciziei Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012.

În motivarea cererii indică solicitantul că, obiectul litigiului îl formează un
teren din domeniul public, care potrivit art. 2) al. 1) lit. (a) și (b) a Legii RM nr. 91
din 05.04.2007 „privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor” terenurile
din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, după cum
urmează: nu pot fi înstrăinate, ci pot fi date numai în administrare, în concesiune,

în arendă sau în locuțiune în condițiile legii; nu pot fi supuse executării silite; asupra lor nu se pot constitui garanții reale. La examinarea cauzei în instanțele inferioare s-a stabilit cu certitudine că construcția privată a reclamanților este amplasată parțial pe teren proprietate privată, parțial pe teren municipal. De asemenea, s-a stabilit cu certitudine că porțiunea de teren litigios a fost inclusă în domeniul public prin act administrativ (în vigoare) al administrației publice locale - Decizia Consiliului mun. Bălți nr.3/63 din 18.10.2008 ”Cu privire la aprobarea listelor terenurilor care aparțin domeniului public a mun. Bălți”.

Necătfînd la faptul că argumentele date au fost invocate instanței de fond, totuși, în baza caracteristicii terenului că are destinație pentru construcții, uzul public a fost desconsiderat. În baza hotărârilor judecătorești irevocabile a fost eliberat documentul executoriu, care se află la executare silită și este prezentat pentru a fi supusă votului în cadrul Consiliului mun. Bălți problema de transfer în proprietate privată a unui teren proprietate publică.

Chestiunea executării silite a documentului executoriu emis în baza Hotărârii Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012 și a Deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2013, de mai multe ori a fost adusă în fața Consiliului mun. Bălți, însă aleșii locali se abțin de la votarea pro sau contra transmiterii în proprietate privată a unui teren din domeniul public, dat fiind obligația de respectare a legalității în exercitarea mandatului alesului local. Faptul dat este condiționat de prevederea legală expresă, prin care actele juridice translativ de proprietate a terenurilor din domeniul public sunt lovite de nulitate absolută, iar emiterea unei astfel de decizii ar imputa Consiliului mun. Bălți realizarea unor acțiuni ce depășesc cadrul legal, respectiv se plasează sub prevederile legislației penale.

Reprezentantul Primăriei mun. Bălți a solicitat instanței de apel, explicarea hotărârii Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012, și anume: dacă prin hotărârea judecătorească s-a decis atribuirea terenului din litigiu la un anumit domeniu al proprietății publice; cum urmează a fi executată Decizia Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012 pentru a exclude aprobarea de aleșii locali din Consiliul mun. Bălți a unui act nul, translativ de proprietate publică, conform art. 10 al. 6) al Legii RM privind administrarea și dezetativizarea proprietății publice; în ce măsură se răsfrînge Decizia Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012 asupra Primarului mun. Bălți, ca subiect distinct al autonomiei locale, care nu a fost parte la proces, dar i s-a impus obligații prin dispozitivul hotărârii judecătorești asupra fondului; în ce măsură Primăria mun. Bălți ca subiect distinct de drept este debitor în procedura de executare, dacă în privința sa ca pârât, hotărâre asupra fondului nu a fost emisă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017, s-a respins cererea depusă de Primăria mun. Bălți cu privire la explicarea deciziei Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012.

La data de 14 iulie 2017, Primăria mun. Bălți a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de explicare a hotărârii să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs, reprezentantul Primăriei mun. Bălți a menționat că, Primarul mun. Bălți nu a fost parte la proces, iar hotărârea emisă pe cauză se răsfrînge asupra acestuia, motiv pentru care s-a solicitat explicarea în ce măsură actul judecătorec se răsfrînge asupra unei persoane neantrenate în proces.

Mai mult ca atât, s-a menționat că prin cerere de explicare a hotărârii s-a solicitat explicarea și a modalității de executare fără a aduce atingere normelor

legale, însă instanța de apel nu le-a soluționat în actul judecătoresc emis.

La data de 18 august 2017, avocatul Nicolae Dodon, în interesele Hîrbu Svetlanei, Hîrbu Anei și lui Hîrbu Maxim, a depus referință la cererea de recurs declarată, prin care a solicitat respingerea acestuia și menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017.

Verificând înscrisurile anexate la dosar prin prisma pretențiilor deduse judecării, instanța de recurs constată că recurentul a recepționat încheierea Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017, la data de 10 iulie 2017 (f. d. 134 verso), iar cererea de recurs a fost declarată la data de 14 iulie 2017, astfel recursul fiind depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul Primăriei mun. Bălți urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 251 alin. (1) al Codului de procedură civilă, dacă sunt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărârea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă poate, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, să dea explicații asupra dispozitivului ori să omită dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii.

Prin prisma prevederilor normei sus enunțate, Colegiul constată că recursul reprezentantului Primăriei mun. Bălți împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017, este neîntemeiat.

Or, instanța inferioară corect a constatat că hotărârea Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012 și modul de executare a acesteia nu necesită explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii, la fel aceasta nu cuprinde careva dispoziții contradictorii, dispozitivul indicând cert că se anulează refuzul comisiei funciare a Primăriei mun. Bălți, privind vânzarea unui teren și a refuzului din 18 octombrie 2012; se obligă Consiliul municipal Bălți să vândă terenul specificat persoanelor indicate în modul prevăzut, Primarul mun. Bălții fiind obligat să încheie contractele de vânzare-cumpărare a terenului respectiv.

Totodată, este de menționat că din hotărârea instanței rezultă clar și motivele care au stat la baza adoptării unei atare soluții, precum și norma legală aplicată speței, constatările exprese fiind certe și clare, prin urmare nu lasă loc interpretărilor.

Colegiul reține că prin criticile formulate în cererea de recurs, se solicită explicații referitor la faptul ce ține de răsfrângerea actului judecătoresc asupra Primarului mun. Bălți, care în opinia acestuia nu a fost parte la proces, cerințe care nu sunt relevante prevederilor art. 251 alin. (1) al Codului de procedură civilă, și nu indică la careva dispoziții contradictorii, or după cum reiese din cererea de chemare în judecată, Primarul mun. Bălți a fost indicat în calitate de pârât, iar legalitatea pretențiilor înaintate împotriva acestuia a fost confirmată printr-un act judecătoresc irevocabil, fiind în afară necesității de a fi explicat.

La fel, conform art. 56 alin. (2) al Codului de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu

unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Totodată, instanța de recurs apreciază toate cererile reprezentanților administrației publice locale a mun. Bălți, înaintate în cadrul examinării cauzei, ca acțiuni ce duc la tergiversarea executării hotărârii Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2012, or după cum s-a constatat prin acte judecătorești irevocabile aceste cereri sunt neîntemeiate, iar însăși din explicațiile recurentului reiese că Consiliul municipal Bălți de mai multe ori s-a abținut de la vot referitor la executarea unei hotărâri irevocabile (f.d. 127).

În așa fel, Colegiul relevă că, potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La acest capitol, se va menționa și faptul că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1, ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. (cauza Grițco c. Moldova, hotărârea din 29 noiembrie 2005)

Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 al Convenției. (cauza Hornsby c. Greece, hotărârea din 19 martie 1997, cauza Burdov c. Russia, hotărârea din 7 mai 2002).

Din considerentele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs al reprezentantului Primarului mun. Bălți, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 251 alin. (1), art. 269-270, art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Primarul mun. Bălți.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2017, în cauza civilă la acțiunea de Hîrbu Anna și Hîrbu Svetlana, în interesele sale și ale fiului Hîrbu Maxim către Consiliul mun. Bălți și Primarul mun. Bălți, privind contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Iurie Bejenaru,

Maria Ghervas